

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 kwietnia 2016 r.,
sprawy **D. R.**
o wydanie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 sierpnia 2015 r., sygn. akt II AKa [...] zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt XIV K [...]

postanowił

I oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;

II. zwolnić skazanego od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne;

III. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. K., Kancelaria Adwokacka w G., kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 29 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w G. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego D. R.: wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 4 czerwca 2004 r., sygn. akt IV K [...], wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 października 2004 r., sygn. akt III K [...], wyrokiem

Sądu Rejonowego w T. z dnia 18 sierpnia 2008 r., sygn. akt II K [...], wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 4 czerwca 2010 r., sygn. akt III K [...], wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 24 listopada 2010 r., sygn. akt II K [...], wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt II K [...] i orzekł w ich miejsce karę łączną w wymiarze 7 lat pozbawienia wolności (pkt I). Nadto na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet tej kary zaliczył skazanemu okresy od 28 czerwca 2007 r. do 9 lutego 2009 r., w których były wykonywane kary jednostkowe orzeczone w poszczególnych wyrokach (pkt II). Jednocześnie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt.: I, II, III, IV, V, VI, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI (pkt III), a na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt.: XX i XXII (pkt IV) oraz wydał rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu i zwolnił skazanego w całości od zapłaty wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa (pkt V i VI).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2015 r., sygn. akt II AKa [...], zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że co do pkt I przyjął, że połączeniu w wyroku Sądu Rejonowego w K. z 4 czerwca 2004 r., sygn. akt IV K [...] podlega kara jednostkowa 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone za przestępstwo z art. 242 § 2 k.k., a nadto na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kary jednostkowej 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wskazanym wyrokiem za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. oraz obniżył wymierzoną w pkt I karę łączną pozbawienia wolności do lat 5 i utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części, zwalniając skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze oraz zasądzając koszty zastępstwa adwokackiego z urzędu za II instancję.

Kasację od tego orzeczenia wywiódł obrońca skazanego, który zarzucił orzeczeniu Sądu odwoławczego naruszenie art. 577 k.p.k. polegające na tym, że Sąd II instancji nie dokonał korekty wyroku Sądu Okręgowego w G., wbrew przepisowi art. 577 k.p.k., poprzez niezaliczenie na poczet orzeczonej kary łącznej

pozbawienia wolności pełnego okresu faktycznego pozbawienia wolności w sprawach, w których skazania objęte zostały karą łączną.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, dlatego została rozpoznana na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Nie można podzielić poglądu skarżącego, że Sąd II instancji dopuścił się w sposób rażący obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 577 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie w instancji odwoławczej i odstąpienie od korekty wyroku Sądu pierwszej instancji co do zaliczenia na poczet kary łącznej orzeczonej w wyroku łącznym pełnego okresu, w którym kary jednostkowe orzeczone w poszczególnych wyrokach objęte karą łączną były wykonywane. W realiach niniejszej sprawy przepis ten stosował Sąd pierwszej instancji i jego naruszenie nie było przedmiotem zarzutu apelacyjnego. W związku z tym Sąd odwoławczy orzekając w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów nie musiał z urzędu kontrolować tego rozstrzygnięcia, o ile taka potrzeba nie wynikała z merytorycznej zmiany zaskarżonego wyroku łącznego. Wbrew stanowisku skarżącego zawartym w uzasadnieniu kasacji, takiej powinności nie formułuje również norma wynikająca z treści art. 440 k.p.k., przy stosowaniu tego przepisu przez sąd odwoławczy na korzyść oskarżonego niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k.). Nie można bowiem uznać, że ewentualne uchybienia Sądu pierwszej instancji w zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej wskazanych wyżej okresów kar już odbytych, a objętych wyrokiem łącznym świadczą o rażącej niesprawiedliwości tego wyroku, skoro rozstrzygnięcie w tym zakresie może skorygować sąd pierwszej instancji bez konieczności sięgania przez strony zarówno po zwyczajne, jak i nadzwyczajne środki zaskarżenia.

Zauważyć należy, że art. 577 k.p.k. ma charakter fakultatywny, co dostrzegali

również autor kasacji. Ewentualna powinność postąpienia w sposób określony w tym przepisie wyznaczona jest zwrotem „w miarę potrzeby” i wiąże przede wszystkim sąd pierwszej instancji. W konsekwencji naruszenie art. 577 k.p.k. przez sąd i to w sposób rażący nie jest możliwe, skoro przepis ten nie obliguje do dokonania zaliczenia stosownych okresów kar już odbytych, w tym także w ramach tymczasowego aresztowania, wymierzonych w wyrokach jednostkowych objętych wyrokiem łącznym, a jedynie dopuszcza taką możliwość. Warto przypomnieć, że w zakresie przepisów prawa procesowego naruszone mogą być tylko normy nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w odpowiedniej sytuacji procesowej. Fakultatywna konstrukcja art. 577 k.p.k. wynika z faktu, że jeżeli sygnalizowana przez skarżącego konieczność się urzeczywistni, to uchybienia w tym zakresie sądu wydającego wyrok łączny mogą być konwalidowane przez ten sąd w trybie art. 420 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i w zw. z art. 577 k.p.k.

Dlatego też nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu, jako oczywiście bezzasadnej.

Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, albowiem uznał, że ich uiszczenie byłoby dla zobowiązanego zbyt uciążliwe zważywszy na jego sytuację materialną - nie posiada on majątku o istotnej wartości i ma w perspektywie stosunkowo długą karę pozbawienia wolności do odbycia. Natomiast opłatę na rzecz obrońcy skazanego z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji zasądzono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U.2015 poz.615) i § 14 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461).